

Toimenpidealoite TPA 92/2021 vp

Ari Koponen ps

Toimenpidealoite sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköiden valvonnasta sekä tarkastuskäynneistä

Eduskunnalle

Terveydenhuollon valvonnasta säädetään muun muassa kansanterveyslaissa, erikoissairaanhoidolaissa, mielenterveyslaissa sekä yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa. Lakeihin sisältyvät säännökset valvontaviranomaisen tarkastusoikeudesta. Toimintayksiköiden toimintaa julkisessa ja yksityisessä terveydenhuollossa valvovat Valvira ja aluehallintovirastot.

Aluehallintovirasto voi tarkastaa palvelujen tuottajan tai itsenäisen ammatinharjoittajan toiminnan, toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Hallintolain 39 §:n mukaan viranomaisen on ilmoitettava toimivaltaansa kuuluvan tarkastuksen aloittamisajankohdasta asianosaiselle, jota asia välittömästi koskee, jollei ilmoittaminen vaaranna tarkastuksen tarkoituksen toteutumista. Näin ollen tieto tarkastuskäynneistä välitetään terveydenhuollon toimintayksiköihin etukäteen ennen tarkastusta ja varsinaisille yllätystarkastuksille pitää olla erityinen peruste.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on parhaillaan käynnissä säädösvalmistelu laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta. Kokonaisuuteen on tarkoitus sisällyttää tarkemmat säännökset palvelunjärjestäjien ja palveluntuottajien omavalvonnasta ja niiden seurannasta. Tarkastustoiminta on kuitenkin keskeisimpiä keinoja hoiva- ja palvelukotien sekä muiden terveydenhuollon toimintayksiköiden toiminnan asianmukaisuuden valvontaan. Ehdotankin, että terveydenhuollon valvontaa koskevia lakeja tulisi muuttaa niin, että tarkastuskäynnit perustuisivat aina yllätykseen. Tällöin valvontaviranomaiset voivat paljastaa terveydenhuollon yksiköissä olevat väärinkäytökset ja potilasturvallisuutta vaarantavat tekijät.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin muuttaakseen terveydenhuollon valvontaa koskevia säännöksiä, jotta toimintayksiköihin tehtävät tarkastuskäynnit eivät olisi koskaan ennalta ilmoitettuja.

Helsingissä 10.11.2021

Ari Koponen ps